

بنام خدا

راهنمای واحد درسی اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه

مدرس: دکتر بهروز مهدوی پور

پیش نیاز: باکتری شناسی پزشکی- ویروس شناسی پزشکی

تعداد واحد: ۱ واحد   نوع واحد: نظری   رشته و مقطع: علوم آزمایشگاهی پزشکی- کارشناسی پیوسته

تعداد جلسات: ۱۶ جلسه (۱ ساعتی)   تاریخ شروع و پایان جلسات: ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ - ۱۴۰۴/۰۴/۰۴

زمان برگزاری جلسات حضوری: کلاس شماره ۵   مکان برگزاری جلسات در هفته: یکشنبه ۱۸-۱۷

هدف کلی و معرفی واحد درسی:

هدف کلی از این دوره آشنایی با اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه به طریقی که در طی مراحل آزمایشات، خطری متوجه خود فرد، همکاران و بیمار نگردد.

در این دوره فرآگیران با مواردی شامل تعریف حفاظت و ایمنی، آموزش مقررات و دستورالعمل های اجرایی حفاظت و ایمنی شامل محیط فیزیکی، کار با دستگاهها، عوامل عفونت زا، عوامل شیمیایی، رادیواکتیو، مواد قابل اشتعال و اصول دفع مواد زائد و پسماند آشنا می گردند.

اهداف آموزشی واحد درسی:

انتظار می رود فرآگیران بعد از گذراندن این دوره بتوانند:

- مفهوم ایمنی و حفاظت و نحوه سازمان دهی ایمنی در آزمایشگاه را شرح دهند.
- تقسیم بندی آزمایشگاهها از نظر اصول حفاظت و ایمنی، مشخصات ساختمانی و طراحی فضای آزمایشگاه در رابطه با اصول ایمنی را بدانند.
- خطرات آزمایشگاه میکروبیولوژی، طبقه بندی میکرووارگانیسمهای بیماریزا، راههای انتقال عوامل عفونی در آزمایشگاه را بدانند و شرح دهند.
- با وسایل مختلف خطر ساز در آزمایشگاه آشنا شوند و خطرات هر کدام را شرح دهند.
- با وسایل و لباسهای حفاظتی آشنا شده و کاربرد آنها را بدانند.

- با عوامل مختلف و دستگاههایی که در ضدعفونی کردن و استریلیزاسیون استفاده می شوند، آشنا گردند.
- تکنیکهای صحیح مورد استفاده در آزمایشگاه بالینی را توضیح دهنند.
- با مقررات بین المللی حمل و ارسال نمونه های آزمایشگاهی آشنا گردند.
- با اثرات زیانبار مواد شیمیایی آشنا شده و موارد احتیاطی لازم در استفاده و ذخیره سازی آنها را توضیح دهنند.
- اصول پیشگیری از آتش سوزی، حوادث الکتریکی و حفاظت فرد در مقابل پرتوهای یونیزان را توضیح دهنند.

شیوه ارائه آموزش:

در طول این دوره، آموزش توسط مدرس به شکل سخنرانی، تشویق فراگیران برای مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ انجام می گیرد. وسایل کمک آموزشی مانند ویدئو پروژکتور (پاورپوینت و نمایش فیلمهای آموزشی)، وايت بورد مورد استفاده قرار می گیرد.

شیوه ارزیابی دانشجو:

ارزیابی فراگیران به صورت ارزیابی مستمر (حضور فعال در کلاس درس، مشارکت در بحث، پرسش و پاسخ تا ۵ نمره) و امتحان پایان ترم انجام می گیرد. امتحان پایان ترم با ارائه سئوالات چهار گزینه ای و تشریحی صورت می گیرد.

حداقل نمره قبولی برای این درس:

طبق مقررات آموزشی حداقل نمره قبولی برای این درس نمره ۱۰ می باشد.

تعداد ساعات مجاز غیبت برای این واحد درسی:

میزان ساعات مجاز غیبت در کلاس درس طبق آیین نامه های آموزشی مصوب $\frac{4}{17}$ می باشد. غیبت غیر مجاز به اداره آموزش گزارش شده و طبق ضوابط و مقررات رفتار می گردد.

منابع آموزشی:

1. Henry's Clinical Diagnosis and Management by Laboratory Methods, Latest edition.
2. Laboratory biosafety manual. WHO Geneva, Latest edition.

منابع آموزشی برای مطالعه بیشتر:

1. Clinical Laboratory Medicine. K. McClatchery, Latest edition.
- 2- دستورالعمل ملی انتقال فرامرزی نمونه های زیست پزشکی با هدف پژوهشی (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ۱۳۹۷).
- 3- اصول ایمنی و حفاظت در آزمایشگاه. مژگان عشاقی، بهناز قره گوزلو. آخرین چاپ.

فرصت های یادگیری:

کارگاه، وبینار و ژورنال کلاب مرتبط با موضوع درس (در صورت برگزاری در گروه یا دانشگاه).

اطلاعات تماس مدرس:

آدرس ایمیل: Behroz.mahdavi@gmail.com

شماره تماس: 041-33371971

اطلاعات تماس کارشناس آموزشی:

شماره تماس: 041-33340461